

Fag- og tjenesteutviklingskonferanse 29.november

«Løsningene ligger i Østfold- felleskapet»

Famara A. Sanyang
seksjonssjef, helseavdelingen

Statsforvalteren i Oslo og Viken

1

1

Statsforvalterens rolle og oppgaver

- **Iverksette nasjonal politikk i fylket** – gjennom formidling av kunnskap og veiledning av kommunene bidra til at nasjonale mål oppnås.
- **Samordningsmyndighet** – god måloppnåelse på flere områder er avhengig av samordning og Samhandling mellom flere sektorer
- **Rettsikkerhetsmyndighet** - klagebehandling, tilsyn og veiledning skal bidra til å forebygge svikt, øke kvaliteten og sikkerheten i ulike tjenester, samt styrke befolkningens tillit til offentlige tjenester
- **Informasjon, kunnskapsinnhenting, initiativ og forslag** - holde regjeringen og sentraladministrasjonen orientert om viktige spørsmål i fylket. Formidle informasjon til kommunale, fylkeskommunale og statlige organ om forhold som antas å berøre deres virksomhet

2

2

Utviklingstrekk i omsorgstjenesten

- De kommunale helse- og omsorgstjenestene er i kontinuerlig utvikling.
- Kommunene har over tid fått nye oppgaver, og samtidig har de hatt en tilvekst av nye brukergrupper med behov for både fysisk, psykisk og sosial omsorg, støtte og bistand.
- Det ytes stadig mer kompleks medisinsk behandling i de kommunale tjenestene. Samtidig er det i kommunene en dreining fra tradisjonelle institusjonstjenester til hjemmebaserte tjenester.
- I tillegg blir velferdsteknologi en stadig viktigere del av den kommunale helse- og omsorgstjenesten.
- Antall brukere og andelen som mottar helse- og omsorgstjenester øker med alderen.
- Det er utfordringer knyttet til tilgangen på helsefagarbeidere, som er den største utdanningsgruppen i omsorgssektoren.

© Statsforvalteren Oslo og Viken 3

3

3

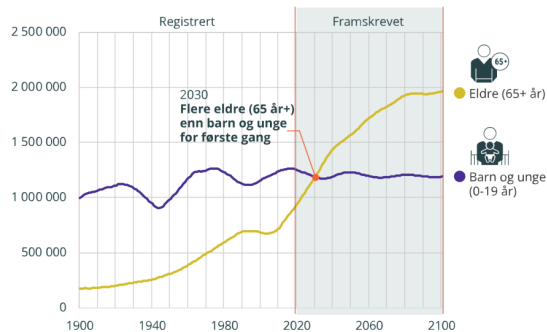

Samfunnsutvikling

Flere eldre enn barn og unge

Hovedalternativet (MMM)

© Statsforvalteren Oslo og Viken 4

4

4

Viktig for kommunene fremover

- **Strategisk kompetanseplanlegging** er et viktig virkemiddel for kommunene i arbeidet med å sikre omsorgstjenesten nødvendig kompetanse og tilstrekkelig personell.
- Kommunene plikter å **planlegge** sin virksomhet og skal ha et **styringssystem** for dette, der **politisk vedtatte kompetanseplaner** bør inngå. Planene bør inneholde **framskrivninger av fremtidig behov for kompetanse**.
- For pasienter og brukere med store og sammensatte behov er det særlig viktig å sikre **tilstrekkelig faglig bredde**. Det bør også beskrives hvordan kompetansen skal utnyttes.
- **Regjeringens mål for opptrappingsplan for heltid og god bemanning**: «Opptrappingsplan for heltid og god bemanning i omsorgstjenesten skal bidra til tilstrekkelig årsverk med relevant utdanning i omsorgstjenesten.»
- **Kommunene** har **ansvar** for å tilrettelegge tjenestene slik at de sikres tilstrekkelig fagkompetanse.
- **Kompleksiteten i problemstillingene** tilsier imidlertid at dette ikke kan løses av kommunene alene, men må løses i et **samarbeid** mellom flere aktører og i **samspill** med brukere og pårørende

© Statsforvalteren Oslo og Viken 5

5

5

Viktig for kommunene fremover – forts.

- Forankret folkehelsearbeidet i egne kommuneplaner
- Kommunale helse- og omsorgstjenester og spesialisthelsetjenesten fortsetter deres arbeid i helsefelleskapene, og bidrar til likeverdig partnerskap og mer sammenhengende og bærekraftige helse- og omsorgstjenester
- Fortsette arbeidet med innsatsområdene i Leve hele livet-reformen og forberede en god overgang til Bo trygt hjemme-reformen
- Sette kompetanseutvikling og innovasjonsarbeid i system for varige endringer fremfor enkeltstående prosjekter og piloter
- Planlegge og gjennomføre sine tjenester i tråd med mål, strategier og tiltak i Demensplan 2025
- Løse utfordringene i allmennelegetjenesten, fremfor alt fortsette arbeidet med å rekruttere og stabilisere fastlegeordningen
- Ha et godt og samordnet tjenestetilbud til utsatte barn og unge
- Samarbeide for å nå målene i Nasjonal strategi for sosial boligpolitikk «Alle trenger et trygt hjem (2021-2024)»
- Utvikle innsatsen innen psykisk helse, rus- og avhengighetsproblematikk samt vold- og selvmordsforebygging

© Statsforvalteren Oslo og Viken 6

6

6

Legge til rette for et aldersvennlig samfunn

WHO: «inkluderende og tilgjengelig – fremmer aktiv aldring»

- ❖ Et samfunn der vi greier oss selv så lenge som mulig
- ❖ Et samfunn der det legges til rette for at vi skal greie oss selv
- ❖ Et samfunn der alle aktørene i storsamfunnet tar sitt ansvar
- ❖ Et samfunn der seniorene føler seg nyttig
- ❖ Et bærekraftig samfunn = et aldersvennlig samfunn

© Statsforvalteren Oslo og Viken 7

7

7

Innsatsområder i aldersvennlige lokalsamfunn

Fra håndbok i aldersvennlige lokalsamfunn

- Universell utforming/utendørsområder/plan
- Bolig
- Transport
- Samfunnsdeltagelse
- Medvirkning og kommunikasjon

© Statsforvalteren Oslo og Viken 8

8

8

Hvordan kan vi bli et aldersvennlig samfunn?

Hva slags lokalsamfunn vil du bli gammel i?

10 INNSATSOMRÅDE

Å sikre myndiggjøring og inkludering av alle inngår i dette barskriftmålet. Det ligger til grunn for arbeidet med å inkludere eldre i samfunnsdelaktelse, motvirke alderisme og aldersdiskriminering i samfunnet.

«Ikke snakk om oss, men med oss»

«Vi vil ikke bare ha bingo og valter»

11 LIVSBETINGELSER FOR ALDERSVENNLIGE

Boliger som er gode for alderdommen, tilgang til trygge, inkluderende og tilgjengelige grensområder og offentlige rom og transportløsninger er viktig for eldre innbyggere.

Medvirkning
Deltagertappa er et godt verktøy for kommunene.

**Amstein, Sherry R. (1989) A Ladder Of Citizen Participation.*

Hvordan kan vi bli et aldersvennlig samfunn?

Sjekkliste for ulike innsatsområder

Sjekklistene hjelper kommunene til å se hvilke tiltak som kan gjøres for at de skal bli mer aldersvennlige.

Håndbok i aldersvennlige lokalsamfunn – KS

© Statsforvalteren Oslo og Viken 9

Håndbok i aldersvennlige lokalsamfunn

© Statsforvalteren Oslo og Viken 10

Suksesskriterier

- ❖ Politisk og administrativt forankring i kommuneplaner (samfunnsdel og eventuelt arealdel)
- ❖ Medvirkning – formell og uformell
- ❖ Tverrsektorielt samarbeid
- ❖ Synergier mellom ulike satsninger
- ❖ Bærekraftsmålene

© Statsforvalteren Oslo og Viken 11

11

11

29.11.2022

Prinsipper for et aldersvennlig samfunn

Et aldersvennlig samfunn bygger på prinsippene for et bærekraftig samfunn som er beskrevet i Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (2019-2023), Folkehelsemeldingen – «Gode liv i et trygt samfunn» og i FNs bærekraftsmål.

© Statsforvalteren Oslo og Viken 12

12

12

Overganger og videreføring av nasjonale satsinger

Leve hele livet reformen:

- Et aldersvennlig Norge

Bo trygt hjemme reformen:

- Levende lokalsamfunn
- Boligtilpasning og planlegging (aldersvennlige nærmiljø)

© Statsforvalteren Oslo og Viken 13

13

13

Aldersvennlig planlegging er samfunnsnyttig investering

- ❖ Investering i aldersvennlige tiltak på tvers av sektorer vil redusere kostnader og press på helse- og omsorgstjenester
- ❖ Sambruk/samlokalisering
- ❖ Aldersvennlige tiltak bidrar til å nå bærekraftsmålene
- ❖ Aldersvennlige tiltak øker livskvalitet i voksen alder men kommer alle generasjoner til gode

© Statsforvalteren Oslo og Viken 14

14

14

Formålet med vårt arbeid med kompetanseløftet eller tilsynsarbeid er å bidra til kontinuerlig kvalitetsforbedring i tjenestene og bedre pasientsikkerhet.

Takk for meg!

Famara A. Sanyang
seksjonssjef, Helseavdelingen

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Facebook [sfov.no](https://www.facebook.com/sfov.no)
Nettside statsforvalteren.no/ov

